

DANIŞTAY KARARI**Danıştay Dördüncü Daire Başkanlığından:****Esas No** : 2026/390**Karar No** : 2026/438**KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN**: Danıştay Başsavcılığı**DAVACI** : N.E.T. İthalat ihracat ve Pazarlama Limited Şirketi**VEKİLİ** : Av. İlhan Şevki Masarifoğlu**DAVALI** : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (E-Tebligat)**VEKİLİ** : Av. Berat Çelikoğlu**İSTEMİN ÖZETİ** : Afyonkarahisar İdare Mahkemesinin 24/04/2025 tarih ve E:2025/478, K:2025/463 sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.**YARGILAMA SÜRECİ** :

Dava konusu istem: Davacı Şirket tarafından, iş kazasını süresinde bildirmediğinden bahisle, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca 36.910,00 TL idari para cezası ile tecziyesine ilişkin işleme karşı yapılan itirazın reddine yönelik Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Afyonkarahisar Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kocatepe Sosyal Güvenlik Merkezinin 25/03/2025 tarihli yazısı ile bildirilen 25/02/2025 tarih ve 2025/3 sayılı itiraz komisyon kararının iptali istenilmiştir.

Kanun yararına temyiz edilen kararın özeti: Afyonkarahisar İdare Mahkemesince verilen kararda; davacı şirket hakkında iş kazası bildiriminin yasal sürede yapılmadığından bahisle, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca idari para cezası uygulandığı; Kabahatler Kanunu'nun, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı; 6331 sayılı Kanun'da, bu Kanun uyarınca verilecek para cezalarına karşı kanun yolunun gösterilmediği, bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. madde hükmünün uygulanacağı belirtilmekte ise de, maddeye yapılan bu atfın "tebliğ, itiraz ve tahsil" ile sınırlı tutulduğu, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinde ifade edilen "itiraz" yolunun Kuruma yapılan bir idari başvuru yolu olduğundan, maddede yer alan ve idari para cezalarına karşı açılacak davanın idari yargı yeri olduğunu gösteren kanun yoluna ilişkin hükme yapılan bir atfı içermediği, davacı şirket hakkında 6331 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasına karşı 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri gereğince sulh ceza mahkemesine itiraz edilebileceği anlaşılmakla, uyuşmazlığın görümü ve çözümünü adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar verilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI : Cevdet ERKAN

DÜŞÜNCESİ : Davacı şirket adına şirket çalışanı Memnune Yıldırım'ın geçirmiş olduğu iş kazasını süresinde kuruma bildirmediğinden bahisle, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca 36.910,00-TL idari para cezası ile tecziyesine ilişkin işleme yapılan itirazın reddine yönelik Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Afyonkarahisar Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kocatepe Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 25/03/2025 tarihli yazısı ile bildirilen 25/02/2025 tarihli ve 2025/3 Karar sayılı ünite itiraz komisyon kararının iptali istemiyle açılan

davada 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca **davanın görev yönünden reddi** yolunda Afyonkarahisar İdare Mahkemesince kesin olarak verilen 24/04/2025 tarihli ve E:2025/478, K:2025/463 sayılı kararın kanun yararına temyiz edilmesi istemiyle Başsavcılığımızı bilgilendiren dilekçesi üzerine konu incelendi:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28 Haziran 2014 tarihli ve 29044 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6545 sayılı Kanun'un 24. maddesi ile değişik "Kanun Yararına Temyiz" başlıklı 51. maddesinde, "1. İdare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozulur. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmaz.

3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır." kuralına yer verilmiştir.

Kanunî süre geçtikten sonra kanun yolu başvurusunda bulunulması üzerine süre aşımı yönünden başvurunun reddedilmesi veya herhangi bir usulî sebeple kanun yolu incelemesine tâbi tutulmadan kararın kesinleşmesi hâllerinde kanun yolu incelemesi yapılmış olmadığından, bu kararlar kanun yararına temyiz edilebilir.

2577 sayılı Kanun'un 20/A ve 20/B maddeleri uyarınca ivedi yargılama usulü uygulanarak verilen ve istinaf kanun yoluna başvurmadan temyiz edilebilen kararlardan temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşenlerin kanun yararına temyiz edilebileceği hususunda da tereddüt bulunmamaktadır.

Bu itibarla, 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesine göre kanun yararına temyiz; istinaf veya temyiz kanun yolları kapalı olduğu için kesinleşmiş ya da istinaf veya temyiz kanun yolları açık olduğu halde taraflardan hiçbirinin süresi içinde istinaf veya temyiz yoluna başvurmaması sebebiyle kesinleşmiş olan idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerince verilen nihai kararlara karşı başvurulabilen olağanüstü bir kanun yolu olup, bu kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin kanun yararına temyiz edilmesi mümkündür.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirket hakkında iş kazası bildiriminin yasal sürede yapılmadığından bahisle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 26. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendi ile aynı maddenin 3. fıkrası uyarınca idari para cezası uygulandığı görülmektedir.

İdare Mahkemesince; 6331 sayılı Kanunda, bu Kanun uyarınca verilecek para cezalarına karşı gidilecek "kanun yolu" gösterilmediği, anılan Kanunda, bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının **tebliğ, itiraz ve tahsilinde** 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilmekte ise de, maddeye yapılan bu atfın "tebliğ, itiraz ve tahsille" sınırlı tutulduğu, 5510 sayılı Kanununun 102. maddesinde ifade edilen "itiraz" Kuruma yapılan bir idari başvuru yolu olup, maddede yer alan ve idari para cezalarına karşı dava açılacak

yargı yerini İdare Mahkemesi olarak gösteren kanun yoluna ilişkin hükme yapılan bir atfı içermediği, bu durumda, davacı şirket hakkında 6331 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasına karşı 5326 sayılı Kanun hükümleri gereğince Sulh Ceza Mahkemesine itiraz edilebileceği anlaşılmalı, uyuşmazlığın görümü ve çözümü adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verilmiştir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda, bu Kanun uyarınca verilecek para cezalarına karşı gidilecek "kanun yolu" gösterilmemekte birlikte anılan Kanunun 26/2. maddesinde bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının **tebliğ, itiraz ve tahsilinde** 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağını belirtildiği, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinde ise, idari para cezalarına karşı idari yargı yerine itiraz edileceği açıkça düzenlenmiş olup itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden ve dava konusu idari para cezasına itirazın idari yargıda yapılacağı düzenlendiğinden, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim benzer bir uyuşmazlıkta davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu yönünde Uyuşmazlık Mahkemesinin 03/03/2025 tarihli, E:2025/60, K:2025/184 sayılı kararı bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Afyonkarahisar İdare Mahkemesince kesin olarak verilen 24/04/2025 tarihli ve E:2025/478 , K:2025/463 sayılı kararın, yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade ettiğinden, bu yönden kanun yararına temyiz incelenerek bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51. maddesi uyarınca talep olunur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : Abdülaziz ULUBATLI

DÜŞÜNCE : Kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dördüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kanun yararına temyiz" başlıklı 51. maddesinde, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kararın, kanun yararına bozulacağı, bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan mercî kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı, bozma kararının bir örneğinin ilgili bakanlığa gönderileceği ve Resmi Gazete'de yayımlanacağı belirtilmiştir.

20/06/2012 tarih ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde, işverenin iş kazalarını kazadan sonraki üç iş gününde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlü olduğu; aynı Kanun'un 26. maddesinin 2. fıkrasında, bu Kanun'da belirtilen idari para cezaları ile 14. maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezalarının doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verileceği, Kurumca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. madde hükmünün uygulanacağı ve verilen diğer idari para cezalarının tebliğinden itibaren otuz gün içinde ödeneceği kuralı yer almıştır.

16/06/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Kurumca verilecek idari para cezaları" başlıklı 102. maddesinde, idari para cezalarının ilgiliye tebliği ile tahakkuk edeceği, tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılacağı veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebileceği, itirazın takibi durduracağı; Kurumca itirazı reddedilenlerin, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabileceği, bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezasının kesinleşeceği, idari para cezalarının Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde peşin ödenmesi halinde bunun dörtte üçünün tahsil edileceği, peşin ödemenin idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemeyeceği, idari para cezaları hakkında bu Kanun ve 16/5/2006 tarih ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nda hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

31/03/2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde, bu Kanun'un; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer genel hükümlerinin, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağı; "Yaptırım türleri" başlıklı 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların, idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan tedbirler olduğu; "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefnimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği kuralı öngörülmüştür.

Dosyanın incelenmesinden; iş kazasının süresinde bildirilmemesi nedeniyle davacı şirketin 6331 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca 36.910,00 TL idari para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin işleme karşı yaptığı itirazın reddine ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açılan davada, dava konusu idari para cezasına itirazın reddine ilişkin işleme karşı 5326 sayılı Kanun uyarınca sulh ceza mahkemesine itiraz edilebileceği gerekçesiyle, davanın görev yönünde reddine kesin olarak karar verildiği anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta; 6331 sayılı Kanun uyarınca davalı idare tarafından verilen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6331 sayılı Kanun'da bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para

cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinin uygulanacağı, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinde ise, idari para cezalarına ve bu cezalara yapılan itirazın reddi işlemlerine karşı idari yargı yerine itiraz edileceği düzenlendiğinden, itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim, benzer bir uyuşmazlıkta davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu yönünde Uyuşmazlık Mahkemesinin 03/03/2025 tarih ve E:2025/60, K:2025/184 sayılı kararı bulunmaktadır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden ve dava konusu idari para cezasına itirazın reddine ilişkin işleme itirazın idari yargıda yapılacağı düzenlendiğinden, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına yapılan itirazın reddi işlemine karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu anlaşılmakla, uyuşmazlık hakkında adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddi yolunda İdare Mahkemesi Hâkimi tarafından verilen kararda hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Danıştay Başsavcılığının **KANUN YARARINA TEMYİZ İSTEMİNİN KABULÜNE,**
2. Afyonkarahisar İdare Mahkemesinin 24/04/2025 tarih ve E:2025/478, K:2025/463 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**
3. Kararın birer örneğinin taraflara ve Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 05/02/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.